

ВІСНОВОК
про наукову новизну, теоретичне
та практичне значення результатів дисертації
ЧЖАН ЦЗЕЙ
«КАМЕРНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНА АНСАМБЛЕВА ТВОРЧІСТЬ
КИТАЙСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ
СТОЛІТЬ:
ЖАНРОВИЙ ТА СТИЛЬОВИЙ АСПЕКТИ»

на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»
галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

Публічну презентацію наукових результатів дисертації
проведено на спеціальному фаховому міжкафедральному засіданні
відділу аспірантури та докторантury
Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка,
що відбулось 24 лютого 2025 року
(відповідно до Наказу №45 від 14.02.2025)

ПРИСУТНІ (комісія у складі): усі члени та членкині засідання

Віктор Камінський – **голова засідання**, проректор з наукової роботи; Любов Кияновська – **спеціальна експертка із вивчення дисертації**, гарантка освітньо-наукової програми (дистанційне підключення); Оксана Письменна – наукова керівниця аспіранта Чжан Цзеї; Наталія Посікіра-Омельчук – завідувачка відділу аспірантури та докторантury; Уляна Граб; Зоряна Ластовецька-Соланська; Лілія Назар-Шевчук; Ірина Антонюк; Оксана Мартиненко; Катерина Черевко; Наталія Завісько – **секретарка засідання**.

СЛУХАЛИ: публічну презентацію наукових результатів дисертації здобувача ступеня доктора філософії Чжан Цзеї «Камерно-інструментальна ансамблева творчість китайських композиторів кінця ХХ – початку ХХІ століть: жанровий та стильовий аспекти»; обговорення наукової новизни, теоретичного та практичного значення результатів дисертації.

Обґрунтування вибору теми дослідження. Становлення та розвиток жанру камерної інструментальної ансамблової музики в Китаї простежується упродовж ХХ–ХХІ століть. Музична мова китайських композиторів у цьому жанрі є багатовимірним і складним явищем, що визначається типологічними характеристиками індивідуально-стильових мовленнєвих систем, формотворчими та музично-виражальними засобами. Постійне оновлення та переосмислення творчих акцентів відбувається на перетині культур Сходу і

Заходу: у камерно-інструментальній музиці простежується засвоєння західних форм і технік із збереженням глибинного китайського змісту. Уся китайська музична культура розвивається під гаслом «використання іноземного для китайського», що передбачає органічний синтез європейських традицій із національним культурним кодом, де збереження музичної ментальності та самоідентичності є визначальним пріоритетом. Стрімкий розвиток камерно-інструментального жанру впродовж ХХ–ХХІ століть у Китаї відображає прагнення китайських митців до індивідуалізації художніх рішень, гармонійно вписуючись у загальносвітові тенденції еволюції жанру.

Становлення жанру, яке розпочалося в Китаї у 1910–1920-х роках, коли прогресивна молодь, здобувши освіту в Європі та Америці, повернулася на батьківщину, досягло свого найбільшого розквіту наприкінці 1980-х – на початку ХХІ століття.

Найдавнішим і водночас першим відомим твором камерної музики в Китаї вважається Струнний квартет D-dur, створений у 1915–1916 роках Сюо Юмеем — першим китайським доктором музики. Незважаючи на те, що композитор запозичив типову європейську парадигму струнного квартету, цей твір має незаперечний основоположний статус, оскільки саме з нього почався розвиток жанру камерно-інструментальної ансамблової музики в Китаї. У 1916 році був також написаний Струнний квартет Чжао Юань Женя.

У наступні десятиліття у Китаї було створено відносно небагато творів у жанрі камерно-інструментальної музики. Серед них композиції Ні Ера (1934), Ренг Гуана (1935), Хуан Іцзюня (1935), Сянь Сінхая (1934), Сюй Ма Сіцуна (1938, 1945), Тан Сяоліня (1940), Сань Туна (1947), Цянь Вен'є (1951), Хе Чжаньхао (1963), Чжу Шен'єра та Ши Юнкана (1972), Дін Шанде (1976). Історично ці твори належать до раннього етапу становлення камерної музики в Китаї. Хоча їх кількість відносно невелика для періоду в пів століття, вони заклали міцний фундамент для подальшого розвитку жанру.

Періодом справжнього розквіту камерно-інструментальної музики та активного пошуку нових художніх рішень стали 1980–2020 роки, коли Китай знову відкрив свої двері для західної музики. Творчість видатних композиторів цього періоду спричинила справжню сенсацію як у китайському, так і в міжнародному музичному середовищі, демонструючи здатність китайських митців майстерно опановувати західні жанри, збагачуючи їх національними стилістичними елементами та відображаючи китайську музичну ментальність. Серед значущих творів цього періоду можна виокремити як програмні композиції, так і опуси без чіткої сюжетної програми. Це, зокрема, твори Тань Дуня (1982), Хе Сюньтяня (1983), Чжуо Луна (1982), Лі Сяоцюаня (1982), Лі Сяоци (1981), Го Веньцзіна (1981), Чжан Цяньї (1982), Чень Сяоюна (1986–1987), Мо Упіна (1987), Цзя Дауня (1988), Ло Чжунгуна (1995–1997), Ху Сяо (2008) та інших.

Композиціями різних складів, де беруть участь інструменти різних груп – струнні, духові, ударні, написання яких ґрунтуються на синтезі європейських та китайських рис, представлена творчість Ван Сіліня - Духовий квінтет «Гравюри і малюнки» 1979, Дін Шанде - Фортепіанне тріо C-dur 1984, Цао Гуантіна -

Фортепіанний квінтет «Фуга-поема» 1984, Лінь Хуа - Фортепіанний квінтет «Чотири ксилографічні новорічні картини з персикового дерева» (1986), Ян Лі-Цина «Тріо» для фортепіано, кларнета і скрипки 2009.

Отже, у процесі становлення та розвитку жанру камерно-інструментальної ансамблової музики можна виділити три етапи: ранній (10-20 р.р.), середній (30-70 р.р.) та, відповідно, зрілий, який розпочався у 80-і роки ХХ століття та продовжується і сьогодні.

В процесі опанування китайськими композиторами типових форм камерної музики Заходу, вони розуміли, що подальший шлях розвитку жанру повинен ґрунтуватись на синтезі традицій обох країн з подальшим акцентом на домінуванні китайських рис із відчутною китайською музичною ментальністю.

Отже, шляхи розвитку камерно-інструментальної музики знайшли своє втілення у багаточисельних художніх зразках, і, залежно від пануючих світоглядних позицій, тенденцій, філософсько-ідеологічних впливів на мистецтво загалом, та на жанр, зокрема.

І саме поява низки високохудожніх професійних творів з перевагою тих чи інших жанрово-стильових тенденцій, перехід зразків жанру із сфери народної музики у професійну, введення камерно-інструменальних творів в освітній музичний репертуар, програми конкурсів, фестивалів, представляють велику зацікавленість та відносяться до мало розроблених тем у музикознавстві та музичному сходознавстві. Доробок китайських митців у жанрі камерно-інструментальної музики, комплексний музично-теоретичний аналіз кращих зразків кінця ХХ-го - початку ХХІ-го століття, відтак, їх стильові спрямування та питання використання новаторських технік, залишається поки що малодослідженим в Китаї та в Україні. Цим питанням присвячені небагаточисельні статті та магістерські дослідження, дописи в періодичній пресі, які лише частково окреслюють проблеми розвитку жанру, основні етапи його розвитку. Низка публікацій висвітлює окремі грані постатей композиторів: це, переважно життєвий та творчий шлях, професійні здобутки, нагороди та перелік їх композицій.

Дослідження композиторської творчості Чжан Цяннії присвячені праці Гарісона Райкера «Нова музика Сходу» та Лю Чинчі «Критична історія нової музики у Китаї».

Творчість китайського композитора Янга Йонга висвітлює Ден Цзякунь у дисертації «Китайська оркестрова духовна музика у контексті діалогу культур», згадуючи митця як автора значущих творів у сфері духової китайської музики.

Постаті композитора-новатора Гао Вайцзе присвячено низку досліджень, зокрема праці Лу Руї «Дослідження сучасних методів композиції в музиці Гао Вайцзе», Чжан Чжунпіна «Аналіз фортепіанної п'єси Гао Вайцзе «Зимовий сніг», Чжан Юньляна «Художня концепція фортепіанного твору Гао Вайцзе «Осіннє поле».

Творчість китайського композитора-експериментатора та музикознавця Ван Ніна стала предметом досліджень Ма Яна («Методи створення трьох

камерних музичних творів Ван Ніна»), Чжоу Цяна («Ван Ніна: Перший струнний квартет „Стилі діалогу”»), Сі Мао («Небеса винагороджують старанність, талант: пам'яті відомого композитора Ван Ніна»).

Особистість Гонг Сяотін розкривається у працях Бао Цзяїня («Гонг Сяотін: музика як засіб діалогу з серцем»), Чень Сюетао («Посedнання поезії та музики в китайській фортепіанній композиції: тематичне дослідження фортепіанної сюїти Гонг Сяотін „Шість імпровізаційних творів – вибрані вірші Ваньшу”»), Тан Джіалу («Дослідження створення та виконання „Хмари у воді” Гонг Сяотін»).

Попри значну кількість досліджень, присвячених творчості цих китайських композиторів у жанрі камерно-ансамблевої музики, у них бракує комплексного музикознавчого аналізу музично-виражальних засобів. Зокрема, не визначено чітких стилевих напрямів і не здійснено грунтовного дослідження новаторських композиторських технік, застосованих у їхніх творах.

В українському музикознавстві ці композитори взагалі не згадуються, тоді як китайські та англомовні дослідники здебільшого розглядають їхню творчість у межах естетико-філософського дискурсу або зосереджуються на біографічних аспектах їхнього життя й діяльності.

Отже, відсутність детального комплексного аналізу музичних полотен цих митців, розгляд музично-виражальних засобів в контексті драматургії твору та у відповідності з образно-змістовним навантаженням, звідси виявлення стилевого спрямування митця у працях і китайських і українських музикознавців свідчить про потрібність такого дослідження.

Для китайських та українських музикознавців важливо осягати міру синтезу західноєвропейських тенденцій та національно специфічних рис у творах китайських митців. Тому детальне опрацювання музично-виражальних засобів, виявлення особливостей музичної мови композиторів, відтак, стилевого спрямування митців дасть можливість прослідкувати шляхи розвитку камерно-інструментального жанру на прикладі репрезентативних композицій, в чому і вбачаємо актуальність пропонованого дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконане у аспірантурі Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка і відповідає темі № 5 «Позаєвропейські артефакти музичної культури минулого і сучасності» перспективного тематичного плану науково-дослідної роботи Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка на 2020 – 2025 рр. Тема дисертації затверджена на засіданні Вченої Ради Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка. Протокол засідання № 06 від 16.12.2021 р.

Метою роботи є дослідження музичної мови китайських композиторів на прикладі знакових творів у жанрі камерно-інструментальної ансамблевої музики кінця ХХ – початку ХХІ століття та виявлення їх стилевих тенденцій, відтак, - основних жанрово-стилевих напрямів розвитку цього жанру в Китаї в означений період.

Відповідно до поставленої мети визначено такі завдання:

- здійснити огляд основних музикознавчих, історичних та естетичних праць, що стосуються даної проблематики;
- простежити еволюцію камерно-інструментальної ансамблової музики в європейському контексті;
- окреслити характерні риси фольклорних, національних та професійних ансамблів інструментальної музики в Китаї в контексті суспільно-мистецьких трансформацій (до утворення Республіки);
- визначити ключові етапи розвитку камерно-інструментальної музики: 1910–1930-ті роки, період Культурної революції та 1980–2020 роки;
- дослідити особливості музичної мови та стилістики провідних китайських композиторів камерно-інструментальної ансамблової музики останньої четверті XX – початку ХХІ століття, проаналізувавши виражальні засоби та архітектоніку знакових творів Чжан Цяньї, Янг Йонга, Гао Вайцзе, Ван Ніни, Гонг Сяотін;
- виявити синтез західноєвропейських композиторських технік із національними стилістичними особливостями в камерно-інструментальній творчості китайських митців.

Об'єкт дослідження – особливості розвитку китайської камерно-інструментальної ансамблової музики, як відображення процесів синтезу європейських музичних традицій та національної культури з одночасним збереженням китайської музичної ментальності.

Предмет – жанрово-стильова палітра репрезентативних зразків ансамблової камерно-інструментальної музики китайських композиторів кінця ХХ – початку ХХІ століття.

Матеріалом дослідження послужили твори низки китайських композиторів ансамблової камерно-інструментальної музики кінця ХХ – початку ХХІ століття: твори Чжана Цяньї, Янга Йонга, Гао Вайцзе, Ван Ніни, Гонг Сяотіна.

Хронологічні межі аналітичної частини роботи охоплюють кінець ХХ – початок ХХІ ст.; 1-2-розділів – коротко окреслюють тенденції розвитку у фольклорних національних та професійних зразках ансамблової камерно-інструментальної музики впродовж XIX-початку ХХІ століття.

Методологічну базу дисертаційної роботи складає взаємодія таких методів:

- *історичного*, застосованого для встановлення витоків та подальшого розвитку жанру; - *жанрово-стильового* – задля визначення особливостей стилівої специфіки проаналізованих творів; - *структурно-функційного* – для музично-теоретичного аналізу їх драматургії; - *аналітичного* - використовується у процесі детального аналізу матеріалу дослідження.

Теоретичну основу дослідження склали наукові праці та матеріали періодичних видань за такими спрямуваннями:

- загальні питання розвитку мистецтва, зокрема музики, в Китаї, а також політичні та соціальні чинники, які вплинули на становлення та розвиток культури Китаю: Явін Лінда, Тейлор Т., Фернан Бродель, Лі Фенлінь, Лі Хуаньчжі;

- дослідження, присвячені питанням розвитку жанру та проблемам розвитку у фольклорних національних та професійних творів ансамблової камерно- інструментальної музики впродовж окресленого періоду; І. Польська, Ван Анго, Го Шухай, Вей Мін, Чжоу Сін, Цянь Ренпін, Ян Чен, Song Mingzhu, Лі Сіань;

- музикознавча література, присвячена висвітленню постатей композиторів, які творили в жанрі ансамблової камерно- інструментальної музики, розвідки про життєвий та творчий шлях композиторів 80-х років, репрезентативні твори яких є предметом дослідження: Гаррісон Райкер, Лю Чинчі, Ден Цзякунь, Лу Руї, Чжан Чжунпін, Чжан Юньлян, Лу Лу, Тянь Ган, Гао Вайцзе, Рейчел К. Вокер, Ван Ніна, Ма Ян, Чжоу Цян, Сі Мао, Бао Цзяйнь, Чень Сюетао, Тан Джайлу.

Джерельну базу роботи склали друковані та рукописні твори концертного репертуару для ансамблової камерно- інструментальної музики, записи на компакт-дисках. Інформаційну допомогу склали ресурси інтернету, що уможливили доступ до бібліографічних, біографічних, фактологічних баз даних.

Наукова новизна. У роботі *вперше*:

- введено у науковий обіг значний пласт концертного репертуару ансамблової камерно- інструментальної музики;
- узагальнена багатоаспектна творча композиторська, педагогічна, науково-дослідницька робота митів-композиорів, їх новаторсько-експериментаторська діяльність у процесі розвитку жанру;
- простежено розвиток та становлення фольклорних національних та професійних ансамблів камерно- інструментальної музики, їх специфіку;
- здійснено комплексний музично-теоретичний аналіз репрезентативних зразків ансамблової камерно- інструментальної музики, виявлено особливості музично-виражальних, архітектонічних, відтак, стилістичних рис, які демонструють синтез китайської та європейської музики.

Теоретичне та практичне значення отриманих результатів визначається можливістю використання аналітичного матеріалу і теоретичних узагальнень у навчальних курсах «Інструментознавство: ансамблі народних китайських та професійних європейських інструментів», «Історія і методика викладання гри на китайських народних інструментах», «Історія розвитку ансамблової камерно-інструментальної музики», а також у викладанні курсу «Аналіз музичних творів» на оркестрових факультетах ВНМЗ Китаю та України. Матеріали роботи є корисними для виконавців академічного профілю та проведення майстер-класів.

Особистий внесок здобувача. Усі показові композиції ансамблової камерно- інструментальної музики кінця ХХ - початку ХХІ століть вперше проаналізовано з позицій виявлення в них характерних рис композиторських європейських технік у синтезі із китайськими національними музичними традиціями із домінуванням китайської музичної ментальності. Було досліджено особливості виражальних засобів, музичної стилістики, архітектоніки. Виявлено, що у палітрі стилістичних рис та мовновиражальних

засобів поєднано ладові, метроритмічні, темброві, формотворчі тенденції китайської та європейської музики. Відзначено, що на композиційну структуру та розвиток розділів, їх складових впливають традиційні канони європейської музики, менше - національні моделі формотворення. В усіх композиціях спостерігаємо варіантний розвиток тематизму, що ґрунтуються на впливі східної імпровізаційної традиції та на європейських принципах розвитку тематичного матеріалу романтичного періоду. Музична мова китайських митців витримана, зазвичай у романтичному та імпресіоністичному руслі; також відзначається експериментаторськими раціонально-математичними проявами та використанням новаторських європейських технік.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг дисертації становить 196 сторінок, з них основного тексту – 177 сторінок. Список використаних джерел налічує 169 позицій.

Апробація матеріалів дисертації. Дисертація обговорювалася на спеціальних засіданнях відділу аспірантури та докторантury ЛНМА імені М. В. Лисенка з питань аспірантських звітів про виконання індивідуального плану наукової роботи здобувачів ступеня доктора філософії.

Основні положення дисертаційного дослідження оприлюднюються у виступах на п'яти міжнародних наукових конференціях: «Новаторство Гонг Сяотін у камерно-інструментальному ансамблі “Лан, з іншого боку» // Міжнародна науково-практична конференція: Камерно-інструментальний ансамбль: український та світовий вимір. До 70-річчя діяльності кафедри камерного ансамблю та квартету ЛНМА імені М. В. Лисенка. 7–8 грудня 2022 року. Львів.. – С.269-270.; «Синтез фольклору та сучасних тенденцій музичної мови на прикладі «Прощання» Чжана Цяньї» // Полікультурна комунікація у третьому тисячолітті: збірник матеріалів міжнародної наукової конференції студентів та молодих дослідників. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. – С.166-169. ; «Дванадцятитонові акорди» в музиці сучасного китайського композитора Гао Вейцзе // Міжнародний науковий форум «Музикознавчий універсум молодих «Україна і світ: вектори музичної комунікації» 1 березня 2023 року. Львів. – С.95-98.; Гао Вейцзе та «Експериментальна асоціація композиторів» у Китаї 1983 року // Інтеграція мови та культури: збірник матеріалів II Міжнародної наукової конференції студентів та молодих дослідників. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. –С. 87-90; «Особливості використання дodeкафонної техніки у камерно-інструментальних ансамблях українських та китайських композиторів (Леонід Грабовський та Гао Вейцзе)» // Мистецький форум «Симбіоз ідей». Львів 18-20 березня. 2024 III Міжнародна молодіжна науково-творча конференція імені Стефанії Павлишин. Львів 18-20 березня 2024. Тези чотирьох доповідей опубліковано.

Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок здобувача в публікації. За темою дисертації опубліковано три одноосібні наукові статті у спеціалізованих фахових виданнях категорії «Б», затверджених ДАК МОН України.

Статті у фахових наукових виданнях, затверджені МОН України:

Чжан Цзей. Інструментальний ансамбль «Прощання» Чжана Цяньї у проекції діалогу культур. Науковий збірник Рівненського державного гуманітарного університету (РДГУ) «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку», Категорія В. Випуск 42. Рівне: РДГУ, 2022, - С. 64-69.

DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi42.559>

Чжан Цзей. Новаторські європейські техніки у камерно-інструментальному ансамблі Гонг Сяотін «Лан з іншого боку». Українська музика Науковий часопис. Ukrainian music scientific journal щоквартальник / quarterly, Число 1 (43) 2022, Видавничий дім «Гельветика» 2022. - С.36-44

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-0926-2022-1-43-5>

Чжан Цзей. Дванадцятизвукна вертикальна серія в композиції Гао Вайцзе «Таємничий сон» для соло альта з фортепіано. Українська музика Науковий часопис. Ukrainian music scientific journal щоквартальник / quarterly, Число 2 (45) 2023, Видавничий дім «Гельветика» 2023.). - С.74-84

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-0926-2023-2-45-9>

Публікації апробаційного характеру:

Чжан Цзей. «Новаторство Гонг Сяотін у камерно-інструментальному ансамблі «Лан, з іншого боку». Міжнародна науково-практична конференція: Камерно-інструментальний ансамбль: український та світовий вимір. До 70-річчя діяльності кафедри камерного ансамблю та квартету ЛНМА імені М. В. Лисенка. 7–8 грудня 2022 року. Львів.. – С.269-270.

Чжан Цзей. «Синтез фольклору та сучасних тенденцій музичної мови на прикладі «Прощання» Чжана Цяньї». Полікультурна комунікація у третьому тисячолітті: збірник матеріалів міжнародної наукової конференції студентів та молодих дослідників. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. – С.166-169.

Чжан Цзей. «Дванадцятитонові акорди» в музиці сучасного китайського композитора Гао Вайцзе. Міжнародний науковий форум «Музикознавчий універсум молодих «Україна і світ: вектори музичної комунікації» 1 березня 2023 року. Львів. – С.95-98.

Чжан Цзей. Гао Вайцзе та «Експериментальна асоціація композиторів» у Китаї 1983 року. Інтеграція мови та культури: збірник матеріалів II Міжнародної наукової конференції студентів та молодих дослідників. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. –С. 87-90

Конференції

Чжан Цзей. «Новаторство Гонг Сяотін у камерно-інструментальному ансамблі «Лан, з іншого боку». Міжнародна науково-практична конференція: Камерно-інструментальний ансамбль: український та світовий вимір. До 70-

річчя діяльності кафедри камерного ансамблю та квартету ЛНМА імені М. В. Лисенка. 7–8 грудня 2022 року. Львів.. – С.269-270.

Чжан Цзей. «Синтез фольклору та сучасних тенденцій музичної мови на прикладі «Прощання» Чжана Цяньї». Полікультурна комунікація у третьому тисячолітті: збірник матеріалів міжнародної наукової конференції студентів та молодих дослідників. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. – С.166-169.

Чжан Цзей. «Дванадцятитонові акорди» в музиці сучасного китайського композитора Гао Вейцзе. Міжнародний науковий форум «Музикознавчий універсум молодих «Україна і світ: вектори музичної комунікації» 1 березня 2023 року. Львів. – С.95-98.

Чжан Цзей. Гао Вейцзе та «Експериментальна асоціація композиторів» у Китаї 1983 року. Інтеграція мови та культури: збірник матеріалів II Міжнародної наукової конференції студентів та молодих дослідників. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. –С. 87-90

Характеристика особистості здобувача.

Чжан Цзей здобув повну вищу освіту ступеня «магістр» у Львівській національній музичній академії імені М. В. Лисенка у 2021 році. Освітня програма Оркестрові струнні інструменти: альт; здобув кваліфікацію. Галузь знань «Культура і мистецтво». Спеціальність 025 «Музичне мистецтво», з присвоєнням професійної кваліфікації: науковець-дослідник, викладач оркестрових струнних інструментів - альт, артист оркестру, артист камерного ансамблю.

З 2021 р. до цього часу навчається в аспірантурі Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка за освітньо-науковою програмою доктора філософії (науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, професор, завідувачка кафедри теорії музики Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка - Оксана Письменна).

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана українською мовою з правильним вживанням лінгвістичної та спеціальної термінології. Стиль викладених в дисертації матеріалів дослідження – науковий.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної добросердності. Під час виконання дисертації здобувач дотримувався принципів академічної добросердності. За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного plagiatu, фабрикації, фальсифікації.

УХВАЛЕНО:

1. Дисертація Чжан Цзей «Камерно-інструментальна ансамблева творчість китайських композиторів кінця ХХ – початку ХXI століття: жанровий та стильовий аспекти», представлена на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво», є ґрунтовним, інноваційним,

самостійним, завершеним науковим дослідженням, що містить наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Дисертація присвячена дослідженню розвитку жанру камерної інструментальної ансамблевої музики в Китаї у час її розквіту - кінець ХХ – початок ХХІ століття.

На прикладі показових творів у жанрі камерно-інструментального ансамблю досліджені особливості музичної мови знакових постатей у розвитку жанру **Чжана Цяньї, Янга Йонга, Гао Вайцзе, Ван Ніни, Гонг Сяотін**, виявлені їх стильові тенденції, с відтак, - окреслені домінантні жанрово-стильові напрями розвитку цього жанру в Китаї в означений період.

Зміст дисертації відповідає визначеній меті; поставлені здобувачем завдання повністю розв'язано, основні положення дисертації мають наукову новизну.

Обсяг та структура дисертації відповідають вимогам, що висуваються до дисертацій на ступінь доктора філософії. Зміст дисертації повністю відповідає спеціальності 025 Музичне мистецтво.

Результати дисертації пройшли апробацію на 5 міжнародних науково-практических і науково-творчих конференціях, основні положення відображені у 7 наукових публікаціях.

2. Викладене дозволяє дійти висновку, що дисертація Чжан Цзей «Камерно-інструментальна ансамблева творчість китайських композиторів кінця ХХ – початку ХХІ століття: жанровий та стильовий аспекти», містить теоретичну, практичну значущість, наукову новизну; її результати можуть бути запроваджені до науково-теоретичної та практичної сфери музичного мистецтва в Україні та світі. Дисертація, подана на здобуття ступеня доктора філософії, відповідає вимогам, передбаченим пунктами 10 та 11 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

3. Рекомендувати дисертацію Чжан Цзей «Камерно-інструментальна ансамблева творчість китайських композиторів кінця ХХ – початку ХХІ століття: жанровий та стильовий аспекти», до публічного захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді для присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

Дисертацію було представлено на публічній презентації наукового дослідження, здійсненій здобувачем Чжан Цзей в рамках проведення спеціального фахового міжнародного засідання відділу аспірантури та докторантури Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка, а також обговорено і схвалено наукові результати дослідження спеціальною комісією засідання, визначену Наказом №45 від 14 лютого 2025 р., що

засвідчує даний **позитивний висновок** про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Чжан Цзеї «Камерно-інструментальна ансамблева творчість китайських композиторів кінця ХХ – початку ХXI століття: жанровий та стильовий аспекти».

Голова спеціального фахового
міжкафедрального засідання
відділу аспірантури та докторантury
Львівської національної
музичної академії імені М.В. Лисенка,
проректор з наукової роботи,
заслужений діяч мистецтв України,
професор кафедри композиції,
Лауреат Національної премії
України імені Т. Шевченка

Віктор КАМІНСЬКИЙ

Висновок підготовлено 24 лютого 2025 р.

